

Nagyhalász Város
Önkormányzat
Lakossági tájékoztató füzete
csapadékvízgazdálkodásról
2023.

Nagyhalász Város Önkormányzata sikeres pályázatot nyújtott be a TOP-2.1.3-16-SB2-2021-00020 azonosító számú, „Csapadékvíz hálózat megvalósítása Nagyhalászban II. ütem” című pályázatra.

A projekt az Európai Unió és a Magyar Állam támogatásával az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg. Az elnyert támogatás mértéke a projekt elszámolható összköltségének 100%-a, mely bruttó 390 789 072,- Ft.

Az elmúlt években megvalósultak a „TOP-2.1.3-15-SB1-2016-00002 kódszámú „Belterületi csapadékvíz elvezetése az Arany János utcán” és a TOP-2.1.3-16-SB2-2021-00020 azonosító számú, „Csapadékvíz hálózat megvalósítása Nagyhalászban II. ütem”. A fejlesztések céljai vízvezetési problémák megoldása, belterületre hullott csapadékvizek és felszín alól előtörő fakadó vizek rendezett és kártétel nélküli elvezetése, a belterületen áthúzódó vízfolyások és belvízcsatornák, belvíz elvezető rendszerek rendezése és a települések belterületének védelme. Napjainkban fokozott figyelmet kell fordítani a csapadék hasznosítását, hasznosulását is lehetővé tevő rendszerek kialakítására.

A klímaváltozás becsült hatásai a csapadékvízviszonyok változását is érintik. Ez a változás a városi vízgyűjtőkön is negatív hatással jár. Magyarországon évente 500-750 mm csapadékmennyiség hull, de sajnos az eloszlása nem arányos: hazánkban is szembe kell néznünk az aszályok és villámárvizek okozta kihívásokkal. A fenntartható városok és a benne élők számára ma már kulcskérdés az okos esővíz-gazdálkodás. A városi növényzetet csak öntözéssel tudjuk életben tartani. Ha elengedjük a területről a csapadékvizet, az öntözés ivóvízzel, vagy talajvízzel oldható meg. Az ivóvíz drága megoldás, a talajvíz kitermelése pedig a növekvő

energiafelhasználási költségek mellett a talajvízszint további süllyedését okozza. De hogyan tudjuk a csapadékvizet a javunkra fordítani?

MIÉRT FONTOS A VÍZVÉDELEM?

A Föld felszínének több mint 70%-át víz borítja. Ha továbbra is élvezni szeretnénk a tiszta víz és az egészséges óceánok és folyók előnyeit, akkor alapvető változásokat kell megvalósítani a víz használata és kezelése terén.

Az ember szempontjából a víz nem csupán testi létszükséglet, hanem egy olyan erőforrás, amelyet naponta hasznosítunk. Otthonainkban főzéshez, tisztításhoz, zuhanyzáshoz és vécéöblítéshez alkalmazzuk. Ételeink, ruháink, mobiltelefonjaink, autóink és könyveink előállításához mind vizet igényel. Vízre van szükség a lakások, iskolák és utak építéséhez, az épületek fűtéséhez és az erőművek hűtéséhez. A víz mozgásán keresztül termelt árammal világítjuk ki városainkat és otthonainkat.

HOGYAN JÁRULHAT HOZZÁ A LAKOSSÁG A VÍZ HELYBEN TARTÁSÁHOZ?

Mindenki egyéni felelősségtudata, hogy tudatosan kezeljük a vízfogyasztásunkat, és odafigyelünk vizeink állapotára. Erre számos lehetőségünk van, akár a mindennapi életünk során, a

fogyasztói döntéseink részeként is. Már akkor is sokat teszünk a vízpazarlás elkerüléséért, ha csak annyi vizet használunk mosáshoz, főzéshez, mosakodáshoz, amennyi feltétlenül szükséges, illetve, ha a háztartásban keletkező csapadékvizet újrahasznosítjuk. A saját kertünkben, vagy a házunk előtti közterületen is elérhetjük, ha megfelelő vízgazdálkodással megtartjuk a természetes ökológiai folyamatot.

MINDIG TARTSUK TISZTÁN A VÍZELVEZETŐ ÁRKOKAT!

A nagyobb esőzések idején különösen jelentős szerephez jutnak a vízvezető árkok. Probléma akkor adódik, ha a szikkasztó ároktípus vízvezető kapacitása kisebb, mint amennyi víz belefolyt, ezért a nagy esőzések alkalmával az árok képtelen a benne lévő vízmennyiséget megtartani, azaz az árok kiönt. Ezeket a helyzeteket viszont az is előidézheti, ha az árok és azok átérselei eltömődtek, vagy nem kellően tiszták, mert így lecsökken a közterületi árok vízáteresztő képessége ezért nem tud létrejönni az egyenletesebb vízelosztás a hosszabb ún. szikkasztó árok esetében. Ezért kiemelten fontos, hogy az árok tisztítása rendszeres legyen.

ÓVJUK ÉS ÁPOLJUK A NÖVÉNYEINKET!

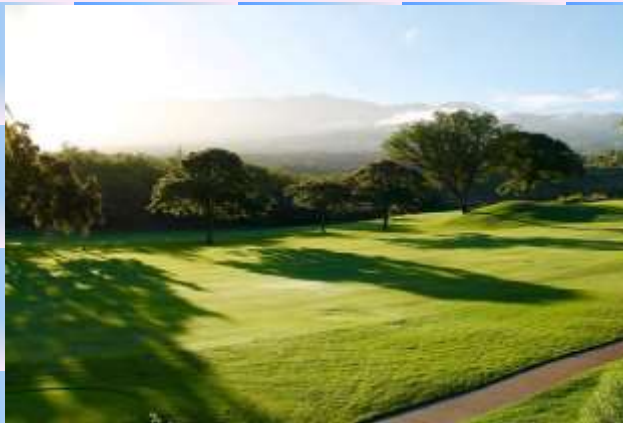
A közterületen, mind az udvarunkon ápoljuk, gondoskodjunk a növényzetről. Igyekezzünk számukra ideális feltételeket biztosítani, hogy minél több csapadékvizet fel tudjanak venni. Ne gyomirtózzuk a csatornapartokat, rézsűket, mert a növényvilág nélkül a talaj könnyebben bemosódik, és a vízzállító képesség jelentősen csökkenhet.

Ne öntsünk folyékony hulladékot, esetleg veszélyes hulladékot (permetlé, takarítószer stb.) az árokba, mert ez jelentős környezetszennyezést okozhat!

ZÖLDFELÜLET FEJLESZTÉS!

A vizek helyben tartásának legjobb és legkönnyebb módja a zöldterületek növelése és az adott területen lévő növényzet mennyiségének növelése. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy kertünkben, udvarunkon, vagy a közterületen, egy területen többféle, egymással összhangban élő növényt nevelhetünk. Ez a természetes rétegződés az, ami legjobban és nagymértékben elősegíti az esővizek helyben tartását.

ESŐVÍZ SZIKKASZTÁS!

A korábban közvetlenül a csatornahálózatba vezetett csapadékvizet napjainkban már ideális esetben a keletkezés helyén hagyjuk elszivárogni. A cél a természet közeli esővíz gazdálkodás, a

talaj- és vízvédelem figyelembevételével, a csatornahálózatok tehermentesítése és a talajvíz feltöltődésének elősegítése. A szikkasztás nagymértékben hozzájárul a talajvíz újra képződéséhez, csökkenti a csatornahálózatok terheltségét és jó hatással bír a villámárvizek kialakulása ellen. A csapadékvíz a decentralizált csapadékvíz kezelésnek köszönhetően átmenetileg tárolásra kerül, hogy később visszakerüljön a víz természetes körforgásába.

ELEMES BURKOLATOK KIALAKÍTÁSA!

A burkolt felületeink kialakítása során fontos, hogy előnyben részesítsük az elemes, kiselemes burkolókat melyek fugái, elemei között a víz a földbe tud szivárogni. A víz útját tudjuk segíteni, ha a burkolat lejtése kicsi, illetve ha az elemek közti tér, hézag nagyobb.

2. ábra gyeprács

1. ábra légáteresztő burkolat

LEGEGYSZERŰBB ESŐVÍZ GAZDÁLKODÁSI MÓDSZER!

Legegyszerűbb gyűjtési forma a tetőről érkező esővíz felfogására az ereszcsonna végén elhelyezett tároló, pl hordó. Ezen kívül a talajszint alá elhelyezett tárolóban is gyűjthetjük az esővizet, úgynevezett ciszternában. Ezzel a rendszerrel helyet takarítunk meg

kertünkben, illetve a későbbiekben nem lesz kitéve a felfogott víz az időjárási viszonyoknak. Amennyiben az így gyűjtött esővizet tisztítás nélkül gyűjtjük, kizárólag öntözési céllal használjuk fel. Amennyiben másra is kívánjuk a vizet használni, azt tisztítani kell, melyre igen jó megoldások állnak rendelkezésre.

MIT NYERÜNK AZ ESŐVÍZ ÖSSZEGYŰJTÉSÉVEL?

Az összegyűjtött és megszürt esővizet használhatjuk többek között öntözésre, autómosásra, takarításra, vécéöblítésre.

MIRE NEM ÉRDEMES ESŐVIZET HASZNÁLNI?

Az esővizet ne használjuk főzésre, fürdésre, ivóvízként. A szüretlen, szennyezett városi esővizet ne használjuk öntözésre.

MIÉRT SZÁMÍT KÖRNYEZETTUDATOS MEGOLDÁSNAK AZ ESŐVÍZ HASZNOSÍTÁSA?

Az esővíz hasznosításával kiválthatjuk a háztartásunkban alkalmazott ivóvíz közel 50 %-át! Az esővíz lágyabb a talajvíznél, a mosás során kevesebb mosószert kell használnunk.

Településünkön, egyre több utca, út kapott aszfaltborítást, a kertekben is egyre nagyobb területet köveznek le az emberek. Ennek az előnye, hogy megkönnyíti a közlekedést, viszont hátránya, hogy a hirtelen leszakadó esővíznek nincs hová felszívódnia, lefut a viakoloron, aszfalton és ömlik a vízvezető rendszerbe. Ha mi magunk gyűjtjük az esővizet, akkor már kevesebb víz kerül az esőzések során az utcára, a települések víztározójába.

A növények is jobban szeretik az esővizet (ha nem szennyezett).

Érdeemes megtanulnunk, hogy az esővíz értékes és a gyűjtéssel, hasznosítással élhetőbbé tehetjük a környezetünket.

CSAPADÉKVÍZ HASZNÁLATÁNAK SZABÁLYAI!

A csapadékvíz használatnak és kezelésnek is vannak szabályai, melyeket az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (OTÉK) rögzít, melynek az ide vonatkozó részei az alábbiak:

47. §

(5) Szennyvíz csak zártszelvényű csatornában vezethető. Csapadékvíz, talajvíz és kiemelt bányavíz – a vonatkozó hatósági előírások megtartásával - nyílt árokban is vezethető.

(6) A használaton kívül helyezett kútba hulladékot betölteni, szenny- és csapadékvizet bevezetni tilos.

(8) A telek, terület csapadékvíz-elvezetési rendszerét úgy kell kialakítani, hogy a víz a terepen és az építményekben, továbbá a szomszédos telkeken és építményekben, valamint a közterületen kárt (átázást, kimosást, korróziót stb.) ne okozzon, és a rendeltetésszerű használatot ne akadályozza.

(9) A csapadékvíz a telken belül elszivárogtatható, ha ez a telek és a szomszédos telkek, továbbá az építmények állékonyságát és rendeltetésszerű használatát nem veszélyezteti.

(10) A telekről csapadékvizet a közterületi nyílt vízelvezető árokba csak zártszelvényű vezetékben és az utcai járdaszint alatt szabad kivezetni. Amennyiben a vízelvezető árok a közút tartozéka, úgy abba a környezetéből - a telkekről - csapadékvíz bevezetése csak az út kezelőjének hozzájárulásával történhet.